

Barbara
WOODOVÁ

1883

AL
press

edice

KIOKAN

doktorka

Samantha

edice
KLOKAN

Barbara
WOODOVÁ

doktorka
Samantha

edice
KIOKAN

Copyright © 1983 by Barbara Wood

Translation © Petra Klůfová, 2001

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu DOMINA

přeložila Petra Klůfová

Redakční úprava Anetta Nová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2001

Vydání druhé, 2018

ISBN 978-80-7543-742-6

Autorčina poznámka

Doktorka Samantha Hargraveová neexistovala. Tato postava byla vytvořena z osudů několika lékařek, jež žily v druhé polovině devatenáctého století, a je dílem autorčiny fantazie.

Dvě lékařky, které se v knize objevují – doktorka Elizabeth Blackwellová a její sestra Emily – však v té době skutečně žily a provozovaly lékařskou praxi. Snažila jsem se vyličit rozhovory s nimi co nejrealističtěji a historicky co nejvěrněji. Vypůjčila jsem si citáty z jejich novinových článků a z interview s nimi. Zbytek jsem dotvořila tak, aby co nejvíc odpovídal jejich názorům.

Prezident Grant měl na plese u Astorových skutečně onu nepřijemnou nehodu, třebaže v jiném roce. Všechny ostatní postavy jsou fiktivní: všechny příhody, jak z lékařského, tak z jiného prostředí jsou produktem mé představivosti, i když mě často inspirovaly skutečné události.

Nemám dost místa, abych mohla poděkovat všem, kdo mi pomohli, ale aspoň díky Harveymu Klingerovi, mému agentovi, který mi nedal pokoj, doktoru Normanu Rubaumovi, jenž mi radil, a mému manželu Georgovi, který dobře ví proč.

PROLOG

Lucerne:1881

Zdál se jí podivný sen. Teď už si nevzpomínala, o čem konkrétně byl, rozplynul se v zářivém ranním slunci, které proudilo oknem do pokoje. Zanechal jí však v pochmurné a rozrušené náladě. Ve spánku se něčeho vyděsila, ale teď už si nedokázala vybavit, oč šlo. Předvídal ten sen budoucnost? Zavrtěla hlavou a vyskočila z postele. Nesmysl! Sen je jenom sen, nic víc!

Tento slavnostní den naplňoval Samanthu dětinským vzrušením. Teď neodolala, a než se chodbou rozběhla ke koupelně, chvatně vyhlédla z okna. Cudně skrytá před pohledy zvenčí nepatrně odtáhla květované závěsy a vykoukla ven. Ulice pod ní vřela horečným ruchem, který byl pro ospalé městečko Lucerne zcela netypický. Kolem rachotily projíždějící kočáry, o dláždění cvakaly podkovy, pobíhali tam psi a děti. Po chodnicích rázovali důstojní muži v redingotech a cylindrech.

V dohledu nebyla jediná žena.

Samatha zamračeně odstoupila od okna.

To znamená... Ženy nepřijdou.

Přede dvěma lety se lucernské ženy spojily do jednoho šiku, aby Samanthu nevpustily do svých řad. Odmítaly ji navštěvovat, na ulici se k ní otáčely zády a dávaly jí najevo stejně spravedlivou povýšenost, jež bývá vyhrazena pro ženy pochybných mravů. Tehdy, během těch prvních osamělých dní, se Samantha Hargraveová stala terčem pohrdání

všech obyvatelk města a chlípných dohadů tamních mužů: co to může být za ženu, která sedí v učebně plné mladých mužů a spolu s nimi poslouchá přednášky pro ženské pohlaví nevhodné? Samantha Hargraveová prostě hodlala zkazit morálku místní mládeže.

Jenže od té doby uplynuly už dva roky a Samatha doufala, že všechny obavy a předsudky vzaly za své. Pokud však ženy odmítnou účast na její dnešní promoci, pak jediné proto, aby jí předvedly, že odmítavý postoj vůči ní nezměnily.

Samanthu to zabořilo, ale byla odhodlaná nepokazit si tím bojkotem slavnostní náladu. Samantha Hargraveová se opřela o všechnu vyzrálou a stoicismus svých jednadvaceti let, zhluboka se nadechla, aby se co nejvíc uklidnila, a začala se chystat.

Když z porcelánového džbánu nalávala do umývadla vodu, na okamžik postála, aby se zadívala na svůj obraz v zrcadle. Překvapilo ji, že během noci se s ní neodehrála žádná zázračná proměna. Kupodivu vyhlížela pořád stejně. Normálně jí její vzhled působil potěšení, ale dnes si ironicky v duchu řekla: Příliš hezká. A hned nato dodala: A příliš mladá.

Každá lékařka musela neustále svádět boj, aby ji společnost nezavrhl, ale lékařka, která navíc byla mladá a hezká, už předem neměla šanci. Jako kdyby si prohlížela cizí obličej, snažila se Samantha objektivně posoudit své rysy. Vysoké čelo, úzký nos, klenuté obočí, něžná, maličko našpulená ústa – všechno to na cestě do světa vyhrazeného mužům představovalo jednoznačné zápory. Neubránila se otázce: Budou mě lidé jako doktorku brát někdy vážně?

Nakonec soustředila pozornost na oči. Věděla, že jsou na ní to nejkrásnější. Měla zvláštní oči, mandlového tvaru, díky dlouhým černým řasám jakoby zkosené. Světlé, téměř neviditelně šedé duhovky jí lemovala černě, což v lidech budilo dojem, že do nich vidí hlouběji než ostatní. Byly to vážné, pronikavé oči, obrovské, průzračné a třpytné, a kdykoliv je Samantha na někoho upřela, dotyčný pochopil, že jimi vyzařuje silný a odhodlaný duch.

Samantha pokračovala v ranní hygieně, kterou prováděla jako tehdy většina žen. Stála na gumové podložce a omývala si tělo namydlenou žínkou namáčenou v umývadle. A – jako většina žen – se už neoplachovala. Sedací vany, stále ještě považované za vysoce spornou novinku (lékaři varovali, že sezení ve vodě může poškodit zdraví), se daly najít pouze v domech těch nejvýstřednějších boháčů.

Trochu roztřesenýma rukama se natáhla po korzetu z bavlněného kepru. Dopřála si minutku na uklidněnou, načež se zašněrovala, ale ne tak pevně, aby to bylo nepříjemné. Samantha měla to štěstí, že vlastnila útlý pás (o to se postaraly dlouhé měsíce hladovění), zatímco mnoho žen se po utažení korzetu do módně vosího pasu neobešlo bez dávky morfia. Když vkročila do vyšívaných spodních kalhot a natahovala si je přes dlouhé štíhlé nohy, přivolalo to vzpomínku, při které se usmála – ovšem tehdy jí do úsměvu nebylo.

Přede dvěma lety, když byla první den na lucernské lékařské koleji, přivítal Samanthu krutý posměšek od kolegů posluchačů:

*Venuše byla osamělá
ve světě ovládaném bohy.
Tak živůtek si rozhalila
a předvedla své vlohy.*

Jak jí to připadalo dávno! Jak nesmírně se od té doby změnila! Jak nesmírně se za ty dva roky změnil *svět*! Tehdy, v říjnu 1879, vylekaná a ostýchavá Samantha plaše překročila práh přednáškové síně a přitom toužila, aby se mohla celičká ukrýt pod střechu svého klobouku a uniknout tak neomalenému civění mužů, kteří seděli v řadách nad ní. Ach ano, zachovali se k ní krutě. Zpětně Samantha sotva dokázala uvěřit, že k tomu došlo! Tolik se toho od těch časů změnilo!

Prsty se jí zarazily nad knoflíčky plátěné spodničky a do srdce se jí zařizla ostrá bolest. Jak by byl dnešek dokonalý, kdyby přišel i *on*!

Samantha si dopřála minutku myšlenek na něho, v duchu si ho představila, vychutnávala ten obrázek, načež se vrátila k zapínání spousty knoflíčků od prsou až k spodnímu lemu spodničky. Rezignovaně si povzdechla. Kdepak, Joshua nepřijde. To spíše vyjde duha, než aby se on ukázal!

Šaty byly úplně jiné, než v jakých chodívala dosud. Protože odjakživa žila v chudobě, protloukala se od jednoho týdne k druhému, ušklíbala penny tady a dolar tamhle, vedla Samantha Hargraveová spartánský život, a slibovala si, že jednou se jí za to odříkání dostane odměny. A dnes se dočkala. Švadlena v Canandaiguyi stvořila hotový skvost.

Vybraly holubičí šed', což byla barva Samanthiných očí. Stříh vyhledaly v nejnovějších módních časopisech. Rozhodly se pro návrh pana Wortha, nejproslulejšího současného návrháře, a upravily jej, aby padl na Samanthino štíhloucké pružné tělo. Spodničku, která se v lepších evropských kruzích nosila co nejbohatší, záměrně tolik nenařasily, nechaly sukni splývat dolů, a navíc se lem šatů dotýkal podlahy, i když v odvážné pařížské společnosti si dámy už troufaly odhalit střeвиčky. Hedvábný žakárový živůtek Samanthě těsně obepínal hrud i pás až po kyčle, kde se na obruči chvělo přebohaté řasení sukně. Těsné manžetky a stojací límeček lemovala jemná valenciánská krajka. Množství knoflíčků, které se v husté řadě táhly od hrdla přes ploché břicho do pasu, dovezli až ze Spitafieldsu.

Nakonec si Samantha nazula vysoké zapínací střeвиčky a nasadila malý klobouček s péry, který jí seděl na koruně vysoko vyčesaných a nahoře sepnutých černých kučer. Výsledek završila malou broží s kamejí, kterou si připíchla pod hrdlo. A najednou si s úzkostlivě bušícím srdcem uvědomila, že teď jí zbývá jenom navléknout si rukavičky a vyjít ze dveří.

Na okamžik však ještě postála, zavřela oči, sepjala dlouhé štíhlé prsty a v duchu si přeříkala metodistickou modlitbičku, kterou se naučila v dětství. Posmutněle si vzpomněla na otce a zalitovala, že se nedožil dnešního dne, načež poděkovala Bohu, že jí dopřál, aby se této chvíle dočkala.

Už trochu klidnější sebrala šedé semišové rukavičky, překontrolovala, jestli se jí na šíji neuvolnily kučery, a bez dalšího prohlížení se v zrcadle rázně zamířila ke dveřím.

Dnešek pro ni znamená vítězství, ale snadný nebude.

V saloně se s ní setkal profesor Jones. Čekal už půl hodiny, přecházel sem a tam jako otec před dceřinou svatbou, a když se obrátil a spatřil na prahu stát Samanthu, rozzářil se jako sluníčko.

Usmála se. Tento den byl výjimečný i pro něho. Celý svět sledoval tohoto obtloustlého muže s růžovou pleší a mohutnými licousy, který tak odvážně čelil konvencím společnosti. Vůbec poprvé v historii školy měli být na promoci zdejší školy přítomni i reportéři. Nervózní profesor, děkan Lucernské lékařské fakulty, chvatně pomžikával za brýlemi bez obrouček a očividně nebyl schopen slova.

Nakonec tedy první promluvila Samantha: „Půjdeme, pane doktore?“

Když se vynořili na horním schodě, Samantha se prudce zastavila a v náhlém popudu si zakryla dlaní oči, jako by ji dráždilo prudké slunce. Ve skutečnosti se však chtěla obrnit vůči pohledům mužů na ulici, kteří na ni neomaladě civěli. Nebylo divu, že na okamžik byla oslepená: jezero Canandaigua, jež se táhlo od zvlněných travnatých pahorků na opačné straně Main Street, se třpytilo oslnivou bělostí. Když Samantha posléze odtáhla dlaň z očí, spatřila jezero i okolní krajinu v celé jarní nádheře: mírně se vlnící kopce kolem jezera byly vystlané smaragdově zelenými záplatami farem a vinic. Jabloně, jež rostly divoce a svobodně kolem jezera a celého města, právě vybuchly bělostnými květy. Obloha byla křišťálově modrá, vzduch teplý a nehybný, v malých zahrádkách podél Main Street rašily bujné trsy květin. Na chvíli to Samanthě až vyrazilo dech. Pak si všimla zevlujících mužů a vrátila se zpět do reality.

Provlékla ruku pod loktem profesora Jonese, plavně sestoupila ze schodů a zamířila k budově lékařské fakulty.

Škoda že ženy opravdu nepřišly, litovala Samantha, když kráčela pod nebesy rozkvetlých korun jabloní směrem k rotundě školy. Proč v tom nevidí kromě mého i svoje vlastní vítězství?

Ale bylo to zbytečné. Ženy prostě nepřijdou. Na ulici nebylo vidět dokonce ani jediné děvčátko.

Když spolu s doktorem Jonesem vkročila na malý dřevěný můstek klenoucí se přes říčku, jež dělila pozemky lékařské koleje od městských pozemků, pocítila náhle příval nostalgie. Dnes touto cestou kráčí naposledy. Zatímco profesor Jones s napětím prohlížel zástup, zda nezahledne člověka, jehož zoufale sháněl, Samantha si s posmutnělou rozněžnělostí připomínala okamžik, kdy poprvé spatřila hlavní aulu.

Na mýtině uprostřed hustých lesů, pouhých sto mil od území kmene Mohawků a přímo na místě starého indiánského pohřebiště (což dalo popud k pověstem, že v koleji straší), stála impozantní budova lékařské koleje a na pozadí prostých dřevěných domků pohraničního městečka vyhlížela neuvěřitelně vyumělkovaně. Bylo to mamutí dvoupatrové sídlo z červených cihel s nádhernou fasádou a zdobeným štítem, jenž se vypínal nad vchodem lemovaným majestátním sloupovím. Dominantní část budovy představovala třpytivě bílá rotunda a vnitřek tvořilo bludiště přednáškových síní, aul, piteven, knihoven a kanceláří. Tvrdilo se, že architektonický návrh budovy pochází od Thomase Jeffersona, který měl slabost pro těžký, solidní románský styl. Samanthě dům připadal příšerně přeplácáný.

Přede dvěma lety stála na stejném místě a poslouchala, jak jí doktor Jones vypráví indiánskou legendu. Tradovalo se, že po prostorách školy bloudí duchové dvou tragicky zahynulých irokézských milenců a volají jeden druhého. Občas, když Samantha do noci pracovala v anatomické laboratoři, skutečně slyšela záhadné zvuky, které navzdory veškerému úsilí nedokázala nijak zařadit.

Ani nebylo s podivem, že právě v tuhle chvíli si vzpomněla na duchy, protože byli všude kolem ní. Všichni se přišli podívat na její dnešní vítězství: otec Samuel Hargrave, přísný a nemilosrdný služebník boží, její dva bratři, nešťastné duše, jež nedošly klidu, Isaiah Hawksbill, milovaný Freddy. Byla mezi nimi i matka? Cítila snad Samantha v tom omamném jarním vzduchu i její láskyplnou a pokornou přítomnost?

Tu si vzpomněla na Hannah Malloneovou. Na vteřinku ji zaplavil smutek. Tohle je pro tebe, má nejdražší přítelkyně, tohle je naše společné vítězství.

Před budovou ve stínu mohutného portálu už neklidně postávali další studenti. Mladí muži připomínali nepokojné hřebce vzpínající se v opratích, nejradši by poskakovali a výskali a vyhazovali klobouky do výšky. Na uzdě je však držela vážnost chvíle a vědomí slavnostní tradice. Profesori se začínali pomalu scházet a v davu se míhali frajerští fotografové v kostkovaných sáčkách a černých buřinkách. Doktor Jones se omluvil, zamumlal cosi o panu Kentovi, a Samantha se připojila k malému hloučku mediků, kteří si mezi sebou polohlasem povídali.

Chudák doktor Jones se zatím proplétal davem, lomil rukama a rozhlížel se do všech stran. Proboha živého, kde vězí ten Simon Kent?

Za celý problém ve skutečnosti mohla Samantha, ačkoliv to netušila. Před pár týdny upozornil jeden z profesorů doktora Jonese na skutečnost, že pro slečnu Hargraveovou nemůžou použít běžný školní diplom: byly tištěny v latině a určeny jen pro absolventy mužského rodu. Nový titul absolventa školy zněl *Domine*, což znamenalo Mistr. Existuje, ptal se zmíněný profesor, také ženský protějšek? Ovšem neměl by to být termín odpovídající paní Mistr, jelikož ten je nevýstižný. Profesorský sbor se nakonec rozhodl, že Samanthaě udělí titul *Domina*.

Další problém se týkal výroby diplomu. Škola měla všechny pergameny předtištěny předem, pouze s prázdným políčkem pro absolventovo jméno. Bylo zapotřebí sehnat místního

rytce natolik zručného, aby dokázal vyrobit totožný diplom s titulem v ženském rodě. Nakonec se rozhodli pro Simona Kenta, místního farmáře, který měl den před promoci doručit diplom doktoru Jonesovi, ovšem až do této chvíle se neukázal.

Bylo by hrozné, kdyby Kent selhal, byla by to doslova katastrofa! Dnešní den se do dějin Lucernské lékařské fakulty zapíše zlatým písmem. Oči celého světa se upírají právě k doktoru Henrymu Jonesovi. (Přijel sem novinář dokonce až z Michiganu!) Úspěch nebo selhání toho smělého a hojně kritizovaného experimentu – umožnit studium na výhradně mužské fakultě i ženě – závisely právě na tom, jak to všechno dneska dopadne. Doktorovi četní kritikové by byli radostí bez sebe, kdyby ho přistihli při tak trapném přehmatu. Doktor Jones proto neustával v usilovném pátrání po Simonu Kentovi.

„Dovolíte, prosím? Dovolíte?“

Samantha se otočila a spatřila, že davem se k ní prodírá vysoký statný muž s tvrdákem posunutým z čela. „Slečno Hargraveová! Můžete na slovíčko?“ V jedné ruce držel pero a v druhé poznámkový notes. „Jack Morley z baltimorského *Sunu*. Rád bych vám položil několik otázek.“

„Za chvíli ale začne ceremoniál, pane Morleyi.“

„Jaký to je pocit být první lékařkou, která promuje na výhradně mužské fakultě?“

„Zdaleka nejsem první, pane. Doktorka Elizabeth Blackwellová mě předběhla o plných třicet let.“

„Ach ano, ta byla úplně první, ale od té doby nenašla následovnici. Doktorku Blackwellovou vzali jen díky šťastné náhodě a po její promoci odmítla fakulta ženy přijímat. Jak jsem vyrozuměl, bojovala jste jak lvice, abyste se dostala na Harvard.“

„Podala jsem si přihlášku, ale nepřijali mě.“

„Mohu se otázat, proč se ve vás probudila ctižádost dostat se na mužskou fakultu? Vždyť v zemi existuje spousta škol, kde mohou studovat i ženy.“

Samantha vystrčila bojovně bradu. „Přála jsem si, pane, získat to nejlepší možné lékařské vzdělání. A protože žijeme ve světě, jemuž vládou muži, je tedy logické, že právě oni mají k dispozici to nejlepší. Usoudila jsem proto, že mým požadavkům vyhoví jedině vysoká škola vyhrazená pro muže. Možná se to časem změní.“ Zamířila pryč.

„Mluvíte jako Lucy Stonerová!“ křikl za ní.

Začínal se tvořit průvod. Do kostela měli kráčet ve dvojicích. Kolem otázky, kam se má zařadit Samantha Hargraveová, se vedlo mnoho diskusí. Všichni se shodovali, že by měla jít v čele, zavěšená do doktora Jonese, ale ona sama si vyžádala, aby jako žena nepožívala zvláštních výsad. Zkoušky složila s třetím nejlepším prospěchem, měla by tedy jít v průvodu jako třetí.

Zatímco se ostatní studenti – byla jich rovná padesátka – řadili podle svých výsledků, profesor Jones opět zalomil rukama a naposledy se rozhlédl po mýtině. Ach Bože, *kde* vězí Simon Kent?

Z mosazných trubek zazněly břeskné fanfáry, doktor Jones se chvatně postavil do čela průvodu a dal znamení k zahájení promoce. Indiáni z kmene Seneků v domorodých kožených oděvech a čelenkách z orlích per hráli na trubky, trombon a tubu skladbu *Amerika*. Tichá lesní mýtina náhle ožila, jak se slavnostní průvod vydal od schodů rotundy. Z hustě olistněných korun bříz a javorů se jako střely rozléтали lesní drozdi a polní skřiváci, v podrostu hopkali králíci a důstojné procesí černě oděných mužů a jedné ženy se vážně ubíralo vpřed.

Presbyteriánský kostel, kde se konala všechna společenská shromáždění, ležel na okraji města asi dvě stě padesát metrů od rotundy. Cesta k němu trvala průvodu sotva deset minut a Samantha se zatím trochu uklidnila. Když však před kostelem spatřila početný zástup mužů, cítila, jak ji sebevědomí opět opouští.

Stály tam kočáry a drožky všech možných typů, koně, psi, malé děti, novináři a fotografové s aparáty na trojnožkách. Jako kdyby přijel cirkus! A hlavní příčinou tohoto rozruchu byla jediná štíhlá zakřiknutá mladá dáma, kterou jako jedinou ženu mezi samými muži měli promovat na lékařku. Všichni počítali s tím, že bude vypadat potrhle, takže se sešli zdálky, jen aby se na tu lidskou zrůdu podívali. Žena promující společně s muži!

Průvod se zastavil před kostelem, aby si ho novináři mohli v klidu vyfotografovat. Samantha s hrdě vztyčenou hlavou přelétla pohledem po zástupu diváků. Dobře si všimla vyjevených tváří farmářů v tkaných oděvech, kteří se zvědavě přišli podívat na událost, jež jim nabídne téma k hovoru pro dlouhé zimní večery na mnoho příštích let.

Srdce jí zčistajasna poskočilo. Joshua!

Ale ne... Muž na schodech se otočil a ona zjistila, že to není Joshua, pouze cizí muž podobné postavy, se stejně širokými rameny a černými vlasy. Doufat, že přijde, je hotová pošetilost! Od chvíle, kdy se zařekla, že se s ním do smrti nesetká, už přece uplynul rok a půl!

Samantha napřímila ramena. Přes divoce rozbušené srdce zaslechla, jak se kostelní dveře otvírají, a pomyslela si: Když nemůžu mít jeho, pak nestojím o žádného muže.

Zatímco nervózně čekala, až průvod zamíří do kostela, kladla si v duchu otázku, zda se takhle náhodou necítí nevěsta. Svým způsobem, říkala si, se právě *vdávám*. Do kostela vstoupím jako slečna Hargraveová a odejdu jako paní doktorka Hargraveová. Tohle je můj svatební den. Jiný už nezažiju.

Nervy měla napjaté k prasknutí. Zdálo se jí, že pokud promoce co nejdřív nezačne, neubrání se jekotu. Samantha zažívala pocit, jako by stála na břehu širokého mlžného moře, přičemž by musela ujít stovky mil, aby k němu vůbec dorazila, a tady zjistila, že její cesta ještě neskončila. Dosáhla takových úspěchů, vybojovala tolik bitev, překonala tolik překážek, a přesto...

Cítila ji před sebou, za těmi dveřmi: svoji budoucnost. Nové bitvy, nové překážky a noví (ale ne, na to by myslet neměla) muži. Toto je konec *tamté* dlouhé cesty. Ta nová míří jiným směrem, vybízí k další chůzi. Ale kam? K jakému tajemnému osudu ji láká?

Škoda že nepřišly ženy. Proč, *proč* jenom zůstaly všechny doma?

ČÁST PRVNÍ

Anglie: 1860

1

Žena vykřikla během té jediné hodiny už potřicáté. Její poslední výkřik rozřítl pokojnou oponu jarní noci a jako by rozechvěl dům až u samých základů. Nad ženou se hrbila postava, to se paní Cadwalladerová v němém pantomimě skláněla nad naríkáající Felicity Hargraveovou.

„Tady nebude něco v pořádku,“ mumlala tiše porodní bába. Přitiskla si buclatou ruku na kříž, zaklonila se a důkladně se protáhla. Potom se natáhla po láhvi lihoviny, kterou přinesla chudince Felicity na posilněnou, a notně si lokla.

Tenhle porod vůbec nevypadá dobře, a *ten* dole nebožáče moc velkou oporu nenabízí. Co je to za chlapa, že manželce nedovolí ani kapku likéru na zmírnění bolesti? Ovšem kdepak Samuel Hargrave, ten výslovně zakázal použít při porodu jakoukoliv drogu. Bylo to o to smutnější, že paní Cadwalladerová byla nejlíp zásobená porodní bába v celém Londýně. V zásobě měla opium a rulík zlomocný, námel na vyvolání kontrakcí a zastavení krvácení a bohatou sbírku bylinek a lidových léků. Všechno korunovala láhev toho nejsilnějšího ginu. Paní Cadwalladerová láhev s alkoholem zazátkovala, postavila ji zpět na podlahu a zručnými dlaněmi přejela rodičce po naběhlém bříše. „No tak,“ zašeptala chlácholivě. „No tak. Pojď už ven, broučku.“

Felicity s vlasy přilepenými k obličejí i polštáři zachrčela a vyrazila další výkřik, který bylo podle mínění paní Cadwalladerové slyšet až do Kentu.

Porodní bába se posadila a našpulila rty. „Trvá to plných dvacet hodin,“ bručela si pro sebe. „A přitom je to už její třetí porod. Tady něco neklape.“ Mohutná ňadra se jí vzdemula povzdechem. „No dobře, nedělám to ráda, ale musím jí trochu pomoci.“

S lehkým funěním se bába natáhla ke své kabele a vytáhla brk a láhev. Vyndala zátku a celý brk zastrčila do rozdrčeného sušeného kořenu čemeřice, načež poklekla, naklonila se nad velké břicho a strčila Felicity brk do nosní dírky.

„Tak poběž ven, broučku.“

Paní Cadwalladerová honem ucouvla a připravila se na nevyhnutelný výsledek zákroku – mohutné kýchnutí a prudké vypuzení dítěte z dělohy.

Felicity Hargraveová svažila tvář při další kruté kontrakci, zhluboka nabrala vzduch do plic a vyrazila ze sebe tak mohutné kýchnutí, až rozvířila bábě vlasy. Současně z rodidel, jež už před hodinou natřela paní Cadwalladerová husím sádlem, vyklouzla drobná nožka.

Buclatá bába jen povytáhla obočí. „Tak takhle je to tedy. Hm, tady už nejsem nic platná.“

Kolem jídelního stolu seděly tři vážné postavy, ruce sepjaté a hlavy skloněné. Na vydrhnuté desce stolu se nepovalovaly žádné talíře či hrnky, byla holá s výjimkou olejové lampy, jež stála uprostřed a vrhala na všechny tři tváře nažloutlou zář. Samuel Hargrave, manžel Felicity, se modlil. Šestiletý Matthew zíral do plamene lampy očima připomínajícími černé podšálky. Devítiletý James střídavě kroutil prsty a žvýkal si vnitřní stranu tváře. Pohledem hledal u otce oporu, ale marně.

Samuel Hargrave, přehluboce zabraný do rozmluvy s Bohem, spínal ruce tak křečovitě, až mu klouby prstů zbělely. Během posledních čtyř hodin seděl takhle bez hnutí, aniž by

projevil známky únavy. Tak hluboce byl ponořený do svého soustředění, že úplně přeslechl, jak paní Cadwalladerová sešla po schodišti dolů.

„Otče,“ zašeptal James, zděšený ponurým výrazem porodní báby.

Samuel se násilím vytrhl ze zadumání. Očima, do nichž se po náboženském vytržení vrátil opět život, vzhlédl k stařeně.

„Nemůžu s tím nic dělat, pane. Je to obrácená poloha, a ještě ta nejsložitější. Jedna nožka dolů, druhá natažená podél hlavičky.“

„Copak to děcko nemůžete otočit?“

„V tomhle případě těžko, pane. Musela bych strčit dovnitř celou ruku, ale to nejde, protože vaše paní strašně křičí a zavírá se přede mnou. Potřebuje pořádného doktora, pane.“

„Nikdy!“ prohlásil Samuel tak chvatně a důrazně, až starou paní vylekal. „Žádnej mužskej nebude okukovat cudnosť mojí ženy!“

Paní Cadwalladerová upřela na pána domu pevný pohled svých korálkových očí. „Nezlobte se, že jsem tak troufalá, pane, ale pohled *lékaře* neznamená žádný hřích. Jsou to všechno slušní pánové a o *tyhle* postranní myšlenky jim vůbec nejde, jestli mi rozumíte –“

„Doktor prostě nepřichází v úvahu, paní Cadwalladerová!“

Porodní bába se rozhořčeně napřímila v ramenou a pohrdavě si odfrkla. „Pokud smím ještě dodat, pane, pak na hádky nemáme dost času, protože vaši paní i dítěti hrozí vážný nebezpečí! Musíme se rozhodnout co nejrychleji, pane Hargrave!“

Když se Samuel zvedl ze židle, jeho vysoká kostnatá postava jako by zaplnila celou místnost: malý Matthew a James na něho zděšeně vytrěstili oči. Jejich otec odjakživa míval „úřednický“ shrbená záda od toho, jak se dlouhá léta skláněl na vysoké židli nad stolem s účetními knihami, ale dnes večer jako by mu záda přihnulo neviditelné břímě navíc. Samuel vytáhl z kapsy kapesník a otřel si zpoceně čelo.

Paní Cadwalladerová netrpělivě vyčkávala. Samuel Hargrave jí nebyl sympatický – to byl ostatně málokomu – ani